

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Визначення змісту, особливостей та специфіки публічного адміністрування в сфері інтелектуальної власності має принципове значення як для виявлення адекватного даній сфері та узгодженого з її категоріальним апаратом галузевого розуміння публічного адміністрування, так і для розкриття особливостей такого соціального феномену, як інтелектуальна власність [1, с. 84]. Під публічним адмініструванням у сфері інтелектуальної власності слід розуміти регламентовану законами та іншими нормативно-правовими актами діяльність відповідних суб'єктів публічного адміністрування, спрямована на здійснення реалізації законів та інших нормативно-правових актів у сфері інтелектуальної власності шляхом прийняття адміністративних рішень та надання встановлених законами адміністративних послуг. Об'єктом публічного адміністрування у сфері інтелектуальної власності виступають суспільні відносини з приводу: створення правових норм, спрямованих на встановлення загального режиму охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності; визначення адміністративно-правового статусу учасників адміністративно-охоронних відносин; видачі охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності; реєстрації договорів, пов'язаних з передачею прав на об'єкти інтелектуальної власності; реєстрації суб'єктів, діяльність яких пов'язується із сприянням громадянам у реалізації наданих останнім прав у сфері інтелектуальної власності; попередження порушень прав інтелектуальної власності; припинення порушень прав інтелектуальної власності; притягнення до юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності. Особливістю цих відносин, поміж іншим, є і той факт, що вони є неоднорідними за суб'єктним складом (автори, роботодавці, юридичні особи різних форм власності), змістом, характером, сферами прояву (реєстрація прав на об'єкт інтелектуальної власності, реєстрація договорів про передачу прав на об'єкт інтелектуальної власності, притягнення до адміністративної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності тощо) [2, с. 20]. Управлінський вплив на зазначені об'єкти публічного адміністрування, як і на будь-які інші об'єкти управлінської діяльності, здійснюється з використанням адміністративно-правових методів, які неодмінно обволікаються в ту або іншу форму публічного адміністрування.

Сфера інтелектуальної власності являє собою цілісну і динамічну

підсистему суспільства, що охоплює процеси, пов'язані зі створенням, використанням, охороною і захистом інтелектуального продукту. Вона існує в суспільстві поряд з іншими сферами (економічною, політичною, правовою, духовною тощо), взаємодіючи з ними, збагачуючи кожна з них та сприяючи їх ефективному функціонуванню і подальшому розвитку. Основним призначенням сфери інтелектуальної власності є всебічне сприяння підвищенню рівня якості життя суспільства, забезпеченню найбільш сприятливих умов існування і розвитку [3, с. 227]. Як предмет публічного адміністрування, сфера інтелектуальної власності – це сукупність взаємопов'язаних суспільно-правових інститутів, що забезпечують її функціонування. Складовими елементами сфери інтелектуальної власності є об'єкти інтелектуальної власності, суб'єкти права інтелектуальної власності на ці об'єкти, система вітчизняного і міжнародного законодавства про інтелектуальну власність (вітчизняні нормативно-правові акти та міжнародні угоди у сфері інтелектуальної власності, до яких вже приєдналася Україна), суб'єкти публічного адміністрування у сфері інтелектуальної власності, а також інститут юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності (адміністративної, цивільно-правової, дисциплінарної, матеріальної та кримінальної).

Важливим інструментом здійснення політики держави у сфері інтелектуальної власності є державна політика щодо публічного адміністрування у цій сфері [4, с. 214]. Її зміст визначається завданнями політики держави у сфері інтелектуальної власності, і являє собою сукупність сформульованих і законодавчо закріплених цілей, задач, функцій та інтересів, якими керуються органи державної влади під час здійснення ними державного управління інтелектуальною власністю, а також їх практичну діяльність з реалізації та досягнення запланованого результату.

Державна політика щодо публічного адміністрування у сфері інтелектуальної власності виконує роль засобу, за допомогою якого в державно упорядкованому суспільстві у формі розробленої державної діяльності мають співвідноситися об'єктивно зумовлені суспільними потребами та національними інтересами цілі забезпечення сталого розвитку сфери інтелектуальної власності і його наявні матеріальні та духовні можливості, суб'єктивні бажання і цілі владарюючих соціальних сил з реальними історичними умовами, якими визначаються основні напрями і завдання державної діяльності щодо забезпечення досягнення зазначених цілей [5, с. 102].

Таким чином, сфера інтелектуальної власності являє собою цілісну і динамічну підсистему суспільства, що охоплює процеси, пов'язані зі створенням, використанням, охороною і захистом інтелектуального продукту, яка існує в суспільстві поряд з іншими сферами (економічною,

політичною, правовою, духовною тощо) та взаємодіючи з ними, збагачує кожну з них і сприяє їх ефективному функціонуванню та подальшому розвитку.

Література

1. Кузнякова Т. В. Державна політика у сфері інтелектуальної власності: історія становлення та міжнародний досвід. *Проблеми інженерно-технічної освіти*. 2015. № 48-49. С. 80-90.

2. Хрідочкін А. В. Теоретико-методологічні засади публічного адміністрування у сфері інтелектуальної власності. *Вісник Вищої кваліфікаційної комісії суддів України*. 2018. № 3. С. 19-23.

3. Хрідочкін А. В., Ємець Л. О., Дудин Т. М., Ломакіна А. А. Інтелектуальна власність. Словник-довідник: навчальний посібник. Дніпро. 2016. 344 с.

4. Бошицький Ю. Л. Інноваційні перспективи України в контексті оптимізації правової охорони інтелектуальної власності. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 4. С. 212-216.

5. Гурковський В. І., Друк В. В. Проблемні аспекти реалізації основних напрямів державної політики в інформаційній сфері у контексті сучасних викликів. *Публічне урядування*. 2017. № 2. С. 101-107.

УДК 340.133(043.2)

Шапенко Л.О., старший викладач,
Атаманчук Т.Р., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДОГМАТИЧНІ ЗАСАДИ КОДИФІКАЦІЙНОЇ ТЕХНІКИ ТА ПРОЦЕСУ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА

Важливе місце серед засобів гарантування юридичних документів займають правила та прийоми юридичної техніки, метою яких є забезпечення упорядкування правових норм, оформлення змісту та форми нормативно-правових актів у процесі їх розробки та прийняття. Кодифікація в юридичній літературі традиційно розглядається як одна з найважливіших форм систематизації законодавства.

Історія кодифікацій, а також результатів цієї діяльності – кодексів, кодифікованих законів, зводів тощо – налічує у своєму розвитку понад чотири тисячі років (починаючи з Кодексу Ур-Намму, складеного близько 2100 р. до н.е.). У багатьох країнах світу кодифікаційна діяльність здійснювалась з огляду на здатність об'єднати в єдиному правовому документі всі чинні нормативні акти, а також змінити зміст норм, що містяться в них, тобто певною мірою впорядкувати діючу систему законодавства [1, с. 8]. При цьому варто зазначити, що на сьогодні,